

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**AUTORSKÁ ILUSTROVANÁ KNIHA
NA POMEZÍ ILUSTRACE A KOMIXU
JEDNA ZEMĚ, DVA SVĚTY**

Tereza Jirků

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Mediální a didaktická ilustrace.

Bakalářská práce

AUTORSKÁ ILUSTROVANÁ KNIHA

NA POMEZÍ ILUSTRACE A KOMIXU

JEDNA ZEMĚ DVA SVĚTY

Tereza Jirků

Vedoucí práce: MgA. Ing. Václav Šlajch
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2005

.....

podpis autora

Osnova textové části bakalářské či diplomové práce na FDU

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

3 CÍL PRÁCE

4 PROCES PŘÍPRAVY

5 PROCES TVORBY

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

7 POPIS DÍLA

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

9 SILNÉ STRÁNKY

10 SLABÉ STRÁNKY

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

b) Internetové zdroje

12 RESUMÉ

13 SEZNAM PŘÍLOH

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace:

Jsem třetím rokem studentkou oboru Mediální a didaktická ilustrace na Fakultě designu s umění Ladislava Sutnara v Plzni. Již od dětství se věnuji rukodělným a výtvarným technikám, které jsem naplno mohla rozvinout na Střední umělecké škole grafické v Jihlavě.

Jako svůj největší dosavadní úspěch v oboru ilustrace, považuji naivně kreslenou příručku Jak se zbavit kuny?.

Knížka byla nominována na cenu studentského designu Design Cabinetu cz, vystavena ve Vídni a začátkem roku 2015 vydána nakladatelstvím Václav Kuna s.r.o.

Věřím, že tato kniha posunula moje dovednosti ilustrátora a stane se důstojným reprezentantem mých schopností a rozsahu možností jakožto ilustrátora a grafika.

2. Téma a důvod jeho volby:

Téma knihy je zpracování dvou příběhů od vyprávěných mými přáteli, kteří se narodili a žili v místě příběhu. Tedy v Palestině a Izraeli.

Jedná se o vykreslení dvou výše zmíněných vypravěčů, jejich dětství. Kniha je inspirovaná rozhovory, kdy mi oba dotazovaní respondenti odpovídali na totožné otázky. Z jejich výpovědí jsem složila příběh chlapce žijícího v Palestině, jeho dětských radostí a strastí na pozadí válečného konfliktu a vnímání dětské duše těchto konfliktů. Druhá část knihy je edukativní a zabývá se převážně historií a vývojem státu Izrael a příčinami vzniku konfliktu mezi Palestinou a Izraeli. Důvod volby tohoto téma, bylo prosté.

Moji dva přátelé se sice znají, ale společně jsem s nimi nikdy najednou nebyla. Měla jsem pocit, že ačkoliv jsou od svých konfliktů tisíce kilometrů daleko, stejně je mezi nimi zeď. I přestože důvody pominuly vzdálením se od míst konfliktu určitý pohled na věc, zkušenost v nich zůstala. To jsem chtěla ztvárnit a ukázat dnešním čtenářům, že nelze vidět svět černobíle a bíločerně. Chtěla jsem nastínit, že ve válce jsou i děti, které válku vnímají jinak. Chtěla jsem jít proti proudu a podat nezkrácené informace dvou žijících osob, co zažily dané události na vlastní kůži a prokreslit čtenářům i rozdíl v pohledu vypravěčů na dané téma.

Téma jsem si vybrala, protože mě obecně Jeruzalém přitahuje. Už asi pouze protože jsem katolík a jsou to historická místa mého náboženství. Jak znám oba vypravěče cítila jsem potřebu jejich příběhy vykreslit a snad i zdárně podat, jak já říkám naivním (prvočtenářům) čtenářům plně neseznámeným s příběhem, aby jejich první kontakt s daným problémem nebyla masmédiá a TV nova. Dnešní media s nás v ČR jsou velmi proamerická a vykreslují dané konflikty naprosto jinak a my jsme tak vzdáleni, že se ani nemůžeme domnívat, co se na blízkém východě opravdu děje a to jsem chtěla, aby bylo moje tzv. Message: býti objektivní nelze bez znalostí problematiky objektivních zdrojů a velké míry kritiky a sebe zpracování daných informací přejímaných z medií.

3. Cíl práce:

Člověk, neboli homo sapiens, tedy člověk moudrý.

Měla jsem pocit, že mnozí moji dospělí přátelé lékařskou definici nespĺňují svými pohledy na různé konflikty. Naprosto automaticky a masově přebírají své názory z masmédií bez kritiky a snahy sebe edukaci problému dále předávají své černobílé názory, jakoby byly jejich vlastní. Pro příklady nemusím chodit daleko, zvláště u nás v Čechách. U dospělých jedinců to je alespoň otázka volby stát se horizontálním člověkem bez svého názoru, ale když jsem slyšela u své babičky moje malé bratrance, kteří si ve věku 10, 12 a 14 let hádali o problémech na Ukrajině a o tom kdo vede válku, nestačila jsem se divit. Každý z nich jen zastával názor svých rodičů. Na tom není nic špatného, kdyby jejich rodiče, měli alespoň tu slušnost uvést je do dané problematiky objektivně. Volba být, jak já říkám slepě černobílý, je na nich ale moji bratrance se do těchto situací dostávají nevinně.

Když jsem slyšela jejich názory ohledně izraelsko-palestinského konfliktu, ztuhla jsem hrůzou. Obzvláště, když mám přátele na obou stranách konfliktu. Mým cílem tedy je (snad bylo) vytvořit dílo, ukazující dětem ve věku 10-14 let autentické příběhy a formou příběhu jim sdělit zároveň na pozadí, že blízký východ je sice daleko, ale že si musíme udělat na tyto konflikty vlastní názor, že tam žijí stejně hodnotní lidé na obou stranách. Pokud se mi podaří předat čtenáři jen polovinu toho, co jsem si dala za cíl, bude můj úkol splněn.

4. Proces přípravy:

O volbě tématu jsem měla jasno již na konci druhého ročníku. Začala jsem tedy s přípravou velmi brzy. Izraelsko-palestinský konflikt je bohužel velmi složitý nábožensko- politický problém na který doteď neznám jednoznačnou odpověď.

První fáze příprav probíhala převážně doma u počítače a v knihovnách. Snažila jsem se získat co nejvíce různých poznatků a výpovědí. Půjčila jsem si několik knih od renomovaných politologů s cílem, ujasnit si, o co vlastně na blízkém východě jde a proč konflikt trvá tak dlouho a nemá vlastně žádný výsledek. Bohužel, mi tyto odborné knihy spíše zamotali hlavu, začala jsem zjišťovat, že mám příliš mnoho detailních informací a ta hlavní linie mi uniká. Půjčila jsem si tedy komiksové knihy, kde již byla rozpracovaná konkrétní myšlenka. Úspěšná kniha Gaza - Poznámky pod čarou dějin od Joe Sacca sice vyšla v roce 2013, ale dnes je na pultech knihkupectví k nedostání. Začala jsem sledovat dokumenty od BBC, filmy s tematikou terorismu, islámu, židovské otázky i Izraelskou kinematografií.

Dalším stupněm bylo sestavení otázek a následný rozhovor s mými přáteli. Sešla jsem se s každým zvlášť a postupně jim položila totožné otázky. Z jejich naprosto rozdílných výpovědí, jsem začala skládat příběh. (Yashar (Palestina) zažil dětství plné strachu a obav, kdy i cesta do školy byla velkým dobrodružstvím. Naproti tomu Wisam (Izrael) na mě dělal dojem, že se ho konflikt vlastně skoro ani nedotkl. I z tohoto důvodu je příběh postavený převážně na Yasharovu vyprávění.)

Druhou část knihy, kterou jsem zamýšlela udělat edukativní, jsem poskládala z věcí a zajímavostí o zemi a území Izraele. Velkou část zabírá problematika samotného konfliktu mezi zeměmi. Začíná vlastně se vznikem státu Izrael a trvá doposud.

Po vyřešení otázky obsahu, jsem si začala připravovat rešerše k ilustracím, stahovala jsem si obrázky, prohlížela různé inspirativní weby a art časopisy.

5. Proces tvorby:

Po napsání příběhu, rozložení textu do obou částí, jsem začala s prvními skicami. Z počátku jsem byla rozhodnutá zvolit techniku lavírování tuše. Po několika pokusech o zdařilý výsledek jsem však od této techniky upustila. Následovalo několik dalších experimentů, kde nechyběla ani fixa nebo technika sprejovaných stencils, jsem se rozhodla vyzkoušet digitální malbu. Ta mi sama o sobě přišla tvrdá a neosobní. Proto jsem se snažila propojit techniku, která mi je blízká a velmi dobře známá právě s digitální malbou se kterou jsem doposud neměla tu čest. Přiznám se, že první digitální malby nedopadly podle mých představ, zvláště se mi nepodařilo zvládnout barevnost a obraz působil necelistvým dojmem.

Byla to dlouhá cesta, než sem našla způsob, který mi vyhovuje a se kterým jsem spokojená. Při tvorbě jsem si začala uvědomovat, jak vlastně složité situace chci popisovat a došla jsem k závěru, že komiksové zpracování se vlastně téměř nedá použít. Začala jsem tedy pracovat na mikro komiksech, kdy obrazy přímo nevyprávějí děj, ale tvoří jednu linii s příběhem. Toto jsem použila u scény se zakázaným vyobrazováním palestinské vlajky nebo s příběhem ze školních lavic.

První fází každé ilustrace bylo rozhodnutí a uvědomění si, co vlastně je záměrem aby obraz předával divákovi. Další fází bylo nashromáždění si vhodných obrazových podkladů, které mi byli inspirací zvláště v detailech architektury, odívání a krajin. Následovala samotná kresba prvních návrhů, po zvolení kompozice jsem se mohla vrhnout na samotnou finální skicu. Po dokončení jednobarevné tužkové linky, jsem začala prokreslovat detaily a jemně stínovat. Naznačila jsem si všechny důležité stíny a celý arch oskenovala v nejlepší možné kvalitě mého skeneru (600 dpi).

Obraz jsem následně vložila do programu Adobe Photoshop a začala upravovat a zkontrastňovat kresbu. Následně jsem si vytvořila novou vrstvu, vybrala správnou stopu štětce, barvu, sytost a začala vybarvovat. V dalších vrstvách byli stíny a světla. Po úplném dokončení jsem všechny vrstvy seskupila a uložila ilustraci ve formátu nejkvalitnějšího jpg. obrazu.

6. Technologická specifika:

Po konzultaci s vedoucím práce, jsem zvolila moderní techniku digitální malby, založenou na klasické jemně šrafované kresbě tužkou. Jednoduchá kresba tužky, kdy jsem tvořila pouze obrysy, byla doplněna místy o stínování a vyznačení hlavních stínů a světel, které jsem později vytvořila pomocí barev a šrafování v počítači. Celý arch jsem oskenovala v nejlepší možné kvalitě mého skeneru (600 dpi) a nahrála do počítače.

Obraz jsem následně vložila do programu Adobe Photoshop a začala upravovat a zkontrastňovat kresbu. Následně jsem si vytvořila novou vrstvu, vybrala správnou stopu štětce, barvu, sytost a začala vybarvovat. V dalších vrstvách byli stíny a světla. Po úplném dokončení jsem všechny vrstvy seskupila a uložila ilustraci ve formátu nejkvalitnějšího jpg. obrazu. Chtěla jsme tím vyjádřit, že i na starých základech může vzniknout něco zcela nového, aniž by se potlačil charakter věci.

7. Popis díla:

Jedná se o bohatě ilustrovanou knihu, kde nosným tématem je izraelsko-palestinský konflikt. Ten je jednou z nejproblematictějších událostí druhé poloviny 20. a počátku 21. století. *Jeho počátek se datuje přibližně ke konci 19. století, kdy docházelo k prvnímu většímu osidlování Země izraelské, která je označovaná také jako Palestina. Mezi jeho klíčové sporné otázky patří Jeruzalém, palestinští uprchlíci, izraelské osady, bezpečnost, hranice a mezinárodní status a rozdělení vodních zdrojů.*

Prvopočátky konfliktu se datují ke konci 19. století, kdy docházelo k prvnímu židovskému osidlování Země izraelské neboli Palestiny. To vedlo k arabským nepokojům. Po první světové válce se rozpadla Osmanská říše a z území současného Izraele, Palestiny a Jordánska byl vytvořen protektorát Britský mandát Palestina pod správou Spojeného království. Arabům i Židům bylo umožněno se částečně podílet na Mandátu.

Britové však zavedli kvóty pro židovské imigranty, které vyvrcholily přijetím tzv. Bílé knihy. To vyvolalo odpor a vedlo k útokům podzemních židovských organizací na britské cíle. Britové už si se vzniklou situací nevěděli rady a tak ji dali k vyřešení OSN. Ta vytvořila speciální komisi, která připravila plán na rozdělení Palestiny. Židé, pro ně z hlediska území, nevýhodný plán přijali, zatímco zástupci arabských států, zvaných Liga arabských států, odmítli. Izrael na základě plánu OSN vyhlásil dne 14. května roku 1948 svou nezávislost. Druhý den armády pěti arabských států zahájily útok na nově vzniklý stát. Rozpoutaly tak více než rok trvající Válku za nezávislost. Poté bylo vyhlášeno příměří a dočasné hranice, tzv. Zelená linie.

Po dlouhém studiu problematiky konfliktu, jsem se rozhodla udělat rozhovory se dvěma svými přáteli, kdy jeden pochází z Palestiny a jeden z Izraele. I když jsou oba v České republice již několik let, dobře se navzájem znají, jsou na míle daleko od konfliktu na blízkém východě, cítím mezi nimi jakési napětí, zeď, přes kterou se nedokáží přenést. Rozhodla jsem se tedy ukázat tento složitý problém a nastínit ho zvědavým čtenářům ve věku 10-16 let.

Dílo je formováno s neutrálním pohledem, proto byla vybrána i forma reportáže, aby autor neuváděl názory vyřčené z masmédií, a je zformováno pro specifickou věkovou skupinu čtenářů. Druhá část knihy (Izrael) v kontrastu vykresluje vznik konfliktu, historii státu Izrael a pokládá tak čtenáři otázku, komu vlastně území patří. Většinou je ilustrace použita jako doplněk k textu, nejedná-li se o komiksovou formu. Já se snažila o hybridní metodu, tedy spojení ilustrace a textu v jeden celek. Kde ilustrace slouží jako nosná část příběhu. Využila jsem formu reportáží dvou mých přátel a jejich životní zkušenosti. Příběhy jsem se snažila sdělit čtenářům v naprosto kulturně jinak založeném prostředí v jiné věkové skupině, než byli moji vypravěči. Nebylo jednoduché překlenout mezikulturní rozdíly, aby příběhy byly nosné pro dnešní mládež a zůstali snadno pochopitelné.

Forma vazby, je záměrně hrubá a naturální, v Izraeli ani v Palestině jsem nikdy nebyla, ale z toho co jsem se stihla dozvědět za dobu práce na knize, mi takovéto vyhotovení připadá více jak vhodné. Stejným způsobem jsem se snažila tvořit i ilustrace, všechny mají písčový podtón a poukazují na horké podnebí a sucho, které je takřka v obou zemích.

8. Přínos práce pro daný obor:

Přínos překládaného díla v oboru mediální a didaktické ilustrace vidím jako pozitivní. Dílo je směřováno pro čtenáře ve věku 10-14 let, kde nekonvenčním způsobem vykresluje pomocí ilustrace doplněné o stejně důležitou textovou přílohu problematiku Izraelsko-palestinského konfliktu. Využila jsem reportáž z povědi dvou mužů. Příběh vykresluje jejich autentický pohled na všední život v oblasti Palestiny a Izraele. Nenásilným přičemž pravdivým způsobem se autor dotýká velmi složitých mezikulturních, religionistických a historických problémů. Snaha díla je podat nezkrácené autentické výpovědi formou ilustrace a zároveň nebýt nakloněn ani jedné straně. Velice pozitivní přínos mé práce vidím právě ve způsobu vyjádření pomocí ilustrace těchto religiózních, kulturních a historických problémů.

Dílo je formováno s neutrálním pohledem, proto byla vybrána i forma reportáže, aby autor neuváděl názory vyřčené z masmédií, a je zformováno pro specifickou věkovou skupinu čtenářů. Druhá část knihy (Izrael) v kontrastu vykresluje vznik konfliktu, historii státu Izrael a pokládá tak čtenáři otázku, komu vlastně území patří. Většinou je ilustrace použita jako doplněk k textu, nejedná-li se o komiksovou formu. Já se snažila o hybridní metodu, tedy spojení ilustrace a textu v jeden celek. Kde ilustrace slouží jako nosná část příběhu. Využila jsem formu reportáží dvou mých přátel a jejich životní zkušenosti. Příběhy jsem se snažila sdělit čtenářům v naprosto kulturně jinak založeném prostředí v jiné věkové skupině, než byli moji vypravěči. Nebylo jednoduché překlenout mezikulturní rozdíly, aby příběhy byly nosné pro dnešní mládež a zůstali snadno pochopitelné.

Toto dílo v oboru ilustrace dokazuje, že lze použít ilustraci jako nositele příběhu i tak složitého jako jsou příběhy lidí z míst zasažené válečnými konflikty, které jsou způsobeny rozdíly ve víře, historii a kultuře. Zároveň moje dílo ukazuje, že lze použít hybridní metody digitální multicolorní malby jejímž základem je ručně kreslená skica, stínovaná pomocí jemné šrafury. To vše lze komprimovat do formátu uchopitelný pro mládež a vytvořit příběh, jenž je zároveň edukativní (hlavně v části Izrael), čtivý a s lehkým tonem popisující složité vztahy. Dílo tedy dokazuje, že lze

skloubit moderní tvůrčí metody s konvenčními a zároveň, že ilustrace nepatří pouze do pohádkových, komiksových či učebnicových knih!

9. Silné stránky:

Dílo využívalo jako zdroj předlohy nezkreslené autentické příběhy. Nepřejímalo názory z medií. Zároveň obsahuje i historická fakta, která jsou v knize stejně důležitá.

Skloubení ilustrace a textu v jeden kompaktní celek, kde ani jedna veličina není důležitější.

Použití moderních metod naroubované na metody konvenční, kde výsledkem je hybridní metoda mající výhody digitální malby, ale zároveň zůstává odkaz na dobře odvedenou ruční práci, které si já vážím, a proto jsem záměrně zvolila tuto metodu namísto pouze a jen digitální malby. Obě techniky se výborně doplňují a jejich skloubením jsem dosáhla netradičního výsledku, který je přitažlivý jak pro mládež, tak zajímavé pro zkušené oko milovníka klasických technik.

Další kladnou stranou je dle mého názoru využití ilustrace nejen jako doplňku textu, ale jako nosnou formu vyprávění tak složitých obsahových témat.

Dílo mohlo být propracováno ve větším detailu nežli by bylo zpracováno pouze ruční metodou (výhoda digitální malby), barevné tony pozadí korelují mezi jednotlivými ilustracemi (výhody digitální malby) zároveň zůstává líbivé stínování šrafurou jakožto odkaz na ruční práce. Právě kresba je zde nosnou částí, bez ní by se ilustrace proměnila na barevné fleky, dodává jim dynamiku a v některých případech surovost tužky kladně přispívá a vyznění celé atmosféry v obraze.

Použití ilustrace jakožto prostředku ke sdělení obsahu děje nezaujatě, bez názoru autora. Autor mohl vložit různé emoce, co sdělil vypravěč. Ilustrace se v díle stala objektivním nositelem informace.

Vykreslení rozdílů mezi prostředími.

10. Slabé stránky:

Myslím si, že jsem mírně podcenila dobu tvorby ilustrací a příliš se zaměřila na přípravu a studium Izraelsko-palestinského konfliktu. Bohužel mi to zabralo mnohem více času, než jsem předpokládala, a nejsem si jistá do jaké míry mne vlastně tak hluboké a dlouhé „pátrání po pravdě“ ovlivnilo a na kolik jsem byla schopná vlastně čtenáři předat.

Na začátku tvorby jsem tápala v různých metodách a nevěděla kterou zvolit. Možná, kdyby konečné rozhodnutí o způsobu tvorby ilustrací padlo dříve, stihla bych udělat větší množství a některé lépe prokreslit.,

Na tvorbě této knihy jsem se naučila dvě věci: za prvé- času je málo, zadruhé, času je málo. Tudíž není čas ztrácet čas.

Celkově jsem s knihou a jejím vyzněním spokojená, splnila jsem, to co jsem chtěla. Vypráví příběh konkrétního člověka, který v Palestině vyrůstal a všechny zážitky, které mi řekl, jsem vesměs vykreslila v ilustracích nebo je dostala do příběhu. Chybou je, že nejsem dobrou spisovatelkou, a tak možná příběh nevtáhne čtenáře do hloubky, ale doufám, že základní pocity, které zažíval malý Ammar jsou myslím snadno pochopitelné i díky formě, kterou je příběh psán. Kniha je edukativní, vnímá problém z obou stran, nastiňuje důvody vzniku staronového domova Židů. Setkala jsem se s oběma respondenty, sama jsem se seznámila s jejich životy ve vlastech a až na základě jejich svědectví jsem začala psát knihu, která je, jak doufám objektivní. Bohužel z knihy je i přes veškerou snahu cítit nepoměr životů a ať je důvod jakýkoliv morální a v našich ospravedlnitelný, Palestinci žijí v citelně horších podmínkách. Toto zjištění, podtržené osobním příběhem, pochopitelně ovlivňuje čtenáře.

Mrzí mne, že jsem si nevyhradila více času na samotné studium anatomie a přesných proporcí, které místy mohou působit příliš rozevlátě a neuspořádaně.

Seznam použitých zdrojů:

a) Knižní a periodická literatura

1. ČEJKA Marek. Izrael a Palestina-Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu, Centrum strategických studií, 2008 (2. vydání), ISBN 80-903333-9-7, 978-80-87029-16-9
2. BMMES, Gottfried. Die Gestalt des Menschen: lehr- und handbuch der künstleranatomie. Leipzig: E.A. Seemann, 2002, 473 s. ISBN 33-630-0966-6.
3. BURNS, Charles. Černá díra. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2008, 363 s. ISBN 978-80-7381-371-0.
4. CLOWES, Daniel. Like a velvet glove cast in iron. 3th Fantagraphics Books ed. Seattle, Wash.: Fantagraphics Books, 2000, 142 s. ISBN 15-609-7116-9.
5. ČESÁLKOVÁ, Lucie. Signály z neznáma: český komiks 1922-2012. Vyd. 1. Editor Pavel Kořínek, Tomáš Prokůpek. V Řevnicích: Arbor vitae, 2012, 350 s. ISBN 978-80-7467-012-1.
6. DIESING, Helena. Český komiks 1. poloviny 20. století. Praha: Verzone, 2011, 359 p. ISBN 80-904-5468-2.
7. DUTKA, Edgar. Scénáristika animovaného filmu: Minimum z historie české animace. 2., rozš. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2006, 137 s., [4] s. obr. příl. ISBN 80-733-1069-4.
8. GROENSTEEN, Thierry. Stavba komiksu. Vyd. 1. Překlad Barbora Antonová. Brno: Host, 2005, 218 s. ISBN 80-729-4141-0.
9. Studia komiksu: možnosti a perspektivy. 1. vyd. Editor Martin Foret. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro Centrum kulturních, mediálních a komunikačních studií při Filozofické fakultě, 2012, 498 s. Studia komiksu, 1. sv. ISBN 978-802-4433-271.
10. MCCLOUD, Scott. Jak rozumět komiksu. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2008, 216 s. ISBN 978-80-7381-419-9.

11. MCCLOUD, Scott. Making comics: storytelling secrets of comics, manga and graphic novels. 1st ed. New York: Harper, c2006, 264 p. ISBN 00-607-8094-0.
12. [REDAKCE TOMÁŠ PROKŮPEK, Tomáš Kučerovský]. AARGH!. 1. vyd. Brno: Analphabet Books, 2010. ISBN 978-809-0446-700.
13. TERNER, Erich. Dějiny státu Izrael. 1. vyd. Pardubice : Kora, 1991. Dále jen: TERNER, Erich. Dějiny státu Izrael. ISBN 80-901092-0-9. S. 59.
14. AUSUBEL, Natan. The Book of Jewish Knowledge. New York : Crown, 1964. ISBN 051709746X. S. 142-144. (anglicky)
15. SCHNEIDER, Ludwig. Jeruzalém: ohnisko dění. Ostrava : A-alef, 2003. Dále jen: Jeruzalém: ohnisko dění. ISBN 80-85237-71-7. S. 68.
16. BROŽ, Ivan. Arabsko-izraelské války. Praha : Epoque, 2005. 360 s. ISBN 80-86328-91-0.
17. RUCKER, Laurent. Stalin, Izrael a Židé. Praha : Rybka, 2001. 313 s. ISBN 80-86182-53-3.

b) internetové zdroje

1. Izrael. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 28. 2. 2015 v 11:36. [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Izrael>
2. KAZDOVÁ, Pavlína. Izraelsko-palestinský konflikt: Nenávist bez konce? [online]. Jonáš Eichinger, 2.D, 2013 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.kct-tabor.cz/gymta/OhniskaSvetovychKonfliktu/IzraelPalestina/>
3. GOLOVČENKOVÁ, Bc. Valerie. Izraelsko-palestinský konflikt a jeho mezinárodně-politické souvislosti : Úvod [online]. 23.05.2010 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: http://www.valka.cz/clanek_13629.html

4. Starověké dějiny Židů. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 16. 3. 2015 v 14:08. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Starov%C4%9Bk%C3%A9_d%C4%9Bjiny_%C5%BDid%C5%AF

5. Izraelsko-palestinský konflikt. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 25. 2. 2015 v 22:17. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Izraelsko-palestinsk%C3%BD_konflikt

I am a third year student of media and didactic illustrations. Since high school I attend drawing, graphics, photography and illustration. As the greatest success in my field, I think naively drawn guide How to get rid martens ?.

The book was nominated for the Student Design Design Cabinet CZ, exhibited in Vienna and at the beginning of 2015, published Vaclav Kuna Ltd.

The topic of my thesis, I chose the story of two friends of mine in Israel and Palestine. The two know each other, and even though they are miles away from their homes, I feel it is a wall between them. The book tries to render an objective Israeli-Palestinian conflict, as it saw and felt my friends. Deliberately it is comprised of two distinct parts, which combines perhaps only common envelope. Story of a young Palestinian boy on the one hand, and historical facts about the State of Israel on the other. The entire book is trying to give the reader a simple message and literally forcing flip book and look at the problem from the other side. The world is not black and white.

The first part of this work was to study the Israeli-Palestinian conflict, with the help of literature and subjective documents. In the second part of the preparations, I met with each of his friends, and gradually they put the same questions. I create the illustrations were primarily based on their responses, thanks to which I drew up a simple story. My goal was to make the book was not naive testimony of one boy from Palestine, but also an educational tool for orientation in a complex politico-religious conflict. After consultation with the supervisor, I chose the modern technology of digital painting based on the classic finely shaded pencil drawing. We wanted to express the fact that even on the old foundations can enter something completely new, without suppressing the nature of things. The binding is gross, the most natural, reminiscent reproduced Middle East.

Seznam příloh:

Příloha 1- Vesnice, foto vlastní

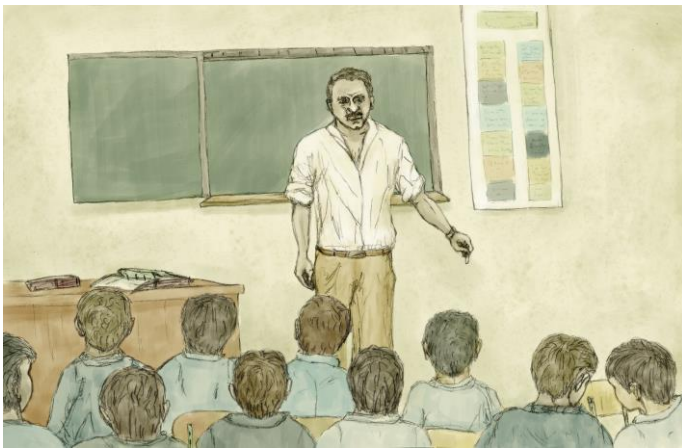
Příloha 2- Cesta ze školy, foto vlastní

Příloha 3- Vojáci, foto vlastní

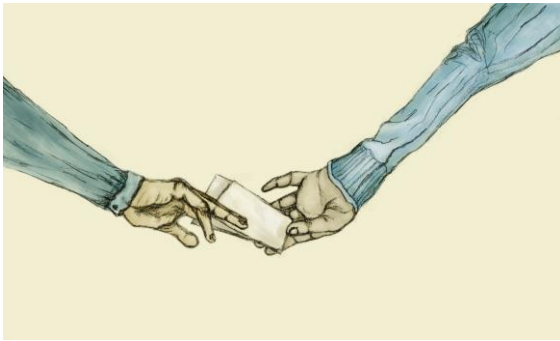
Příloha 4, Konvoj, foto vlastní

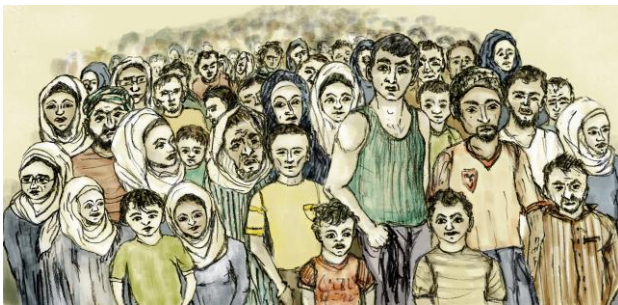
Příloha 5, Škola, foto vlastní

Příloha 6, Vlajka, foto vlastní

Příloha 7, Karty, foto vlastní

Příloha 8, Shromáždění, foto vlastní

Příloha 9, Na hřišti, foto vlastní

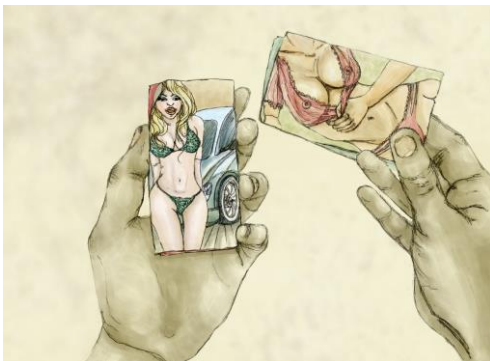
Příloha 10, Tank, foto vlastní

Příloha 11, Ulice, foto vlastní

Příloha 12, Vlajka v písku, foto vlastní

Příloha 13, Karty, foto vlastní

Příloha 14, Zatčený, foto vlastní

Příloha 15, Vlajka, foto vlastní

Příloha 16, Tržiště, foto vlastní

Příloha 17, Klíč, foto vlastní

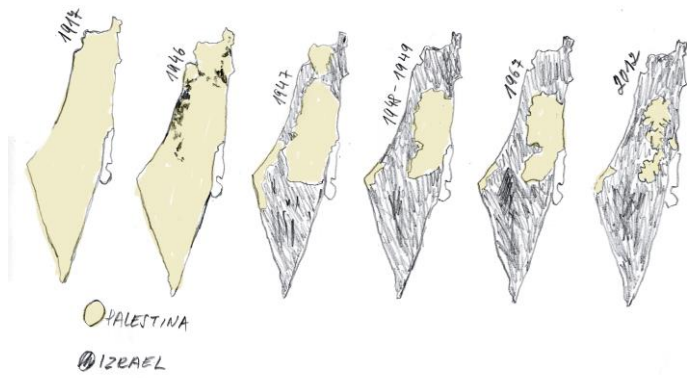
Příloha 18, Spící, foto vlastní

Příloha 20, Kuřárna, foto vlastní

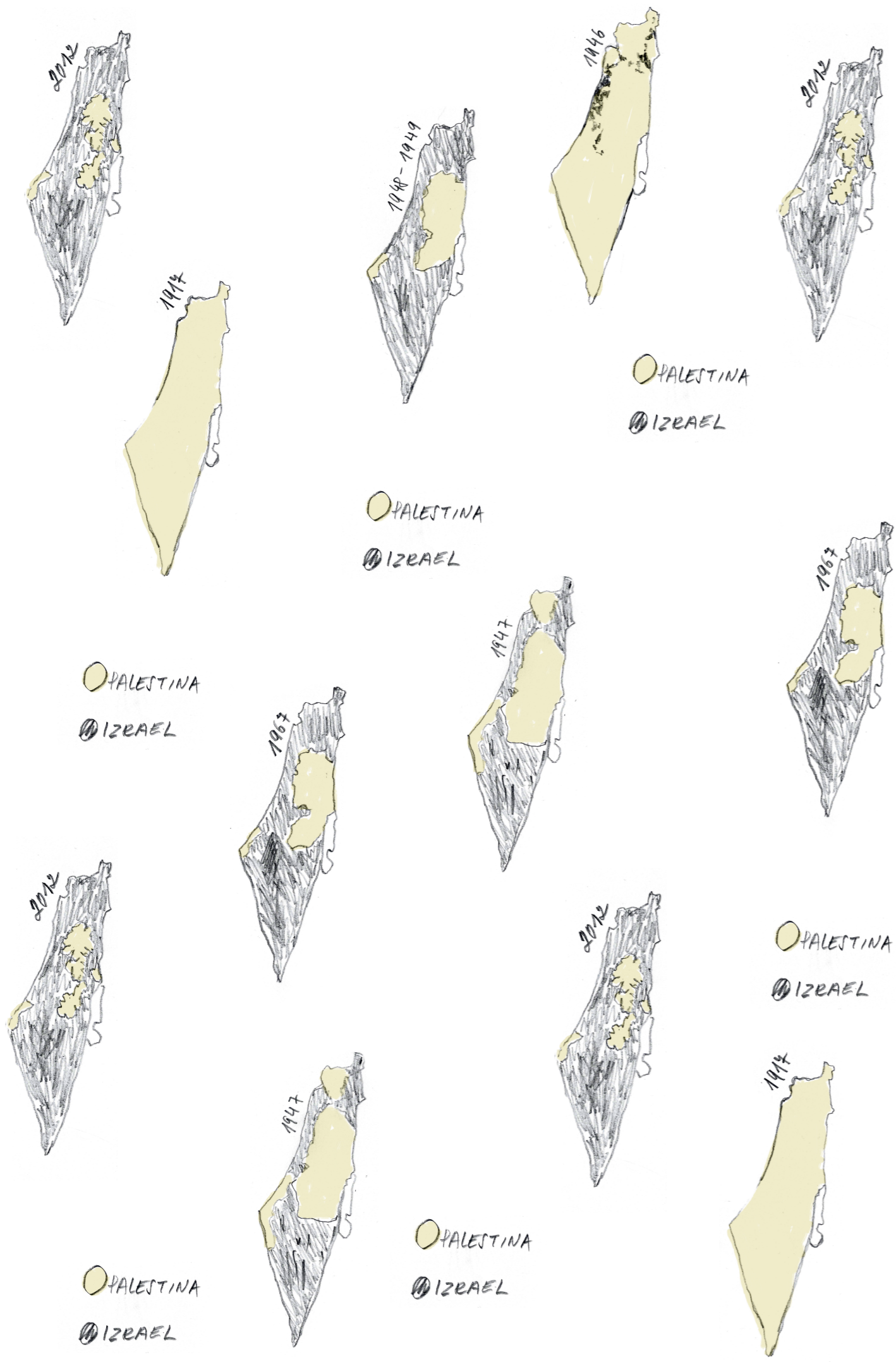
Příloha 21, U tabule, foto vlastní

Příloha 22, Izrael- Palestina, foto vlastní

Příloha 23, Zeď, foto vlastní

IZRAEL

Jedna země
dva světy

Tereza Jirků

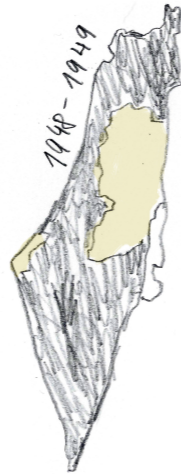

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

Jedna země
dva světy

IZRAEL

**inspirováno vyprávěním
Wisama Khoury.**

Izrael

Oficiálně Stát Izrael, je stát na Blízkém východě v oblasti jihozápadní Asie, kde leží při východním pobřeží Středozemního moře. Na severu sousedí s Libanonem, na severovýchodě se Sýrií, na východě s Jordánskem a na jihozápadě s Egyptem. K Izraeli přiléhá i Západní břeh Jordánu (Judea a Samaří) a Pásmo Gazy, tj. území částečně spravovaná Palestinskou autonomií – tato území jsou Izraelem okupována od šestidenní války v roce 1967. Izrael je se svou populací 8 146 300 obyvatel, z níž většinu (76 %) tvoří Židé, jediným židovským státem na světě.

Je rovněž domovem izraelských Arabů, křesťanů, Drúzů a Samaritánů, stejně jako jiných náboženských a etnických menšin.

Zmínka o Izraeli na Merneptahově stéle: „Izrael je zpusťšen, jeho sémě není“

Jméno Izrael již přes 3000 let v běžném i náboženském užití označuje jak židovský národ, tak zemi izraelskou. Podle Bible byl takto pojmenován Jákob po zápase s Bohem. Biblický národ patriarchy Jákoba pak vešel ve známost jako „synové Izraele“ nebo Izraelité.

První historická zmínka o Izraeli pochází z Merneptahovy stély ze starověkého Egypta, která se datuje do 13. století př. n. l., ačkoliv odborníci se liší v názoru, zda odkazuje k židovskému národu nebo k Palestině.

Moderní stát se nazývá Stát Izrael (Medinat Jisra'el), ostatní návrhy byly odmítnuty. V prvních týdnech nezávislosti oznámil ministr zahraničí Moše Šaret rozhodnutí vlády, podle něhož se občané nového státu budou nazývat Izraelci.

Moderní stát Izrael, o jehož vznik usilovalo sionistické hnutí již od konce 19. století, se odvolává na biblickou myšlenku země izraelské, jejíž zaslíbení tvoří jeden z ústředních motivů judaismu po více než tři tisíce let. Po první světové válce ustanovila Společnost národů Britský mandát Palestina s cílem vytvořit „domovinu pro židovský lid“. V roce 1947 Organizace spojených národů schválila rozdělení Mandátu Palestina na dva státy – židovský a arabský. Přestože Liga arabských států tento plán odmítla, Izrael na jeho základě vyhlásil 14. května 1948 nezávislost a v následující vítězné Válce za nezávislost rozšířil své hranice nad rámec plánu OSN na rozdělení Palestiny. Od té doby trvá mezi Izraelem a sousedícími arabskými zeměmi konflikt, který vyústil v několik válek a desetiletí násilí, trvajících dodnes.

Izrael je parlamentní zastupitelská demokratická republika s všeobecným rovným volebním právem. Vládu vede premiér a zákonodárným orgánem je jednokomorový parlament Kneset. Podle hrubého domácího produktu je izraelská ekonomika 41. největší na světě (2010). Mezi zeměmi Blízkého východu patří Izrael na první místo v indexu lidského rozvoje, svobody tisku a ekonomiky. Zatímco Izrael samotný považuje za své hlavní město Jeruzalém, většina států uznává jako hlavní město Tel Aviv-Jaffa.

Oficiální izraelskou měnou je nový izraelský šekel, který platí i na území Palestinské autonomie. V oběhu je od roku 1985, kdy nahradil izraelský šekel, jenž v roce 1980 nahradil izraelskou liru. Díky své síle se stal jednou ze 17 měn obchodovaných na světových trzích.

Dva úřední jazyky jsou hebrejšina a arabština. Hlavním jazykem je hebrejšina a hovoří jí většina populace. Arabsky hovoří izraelští Arabové a Židé, kteří do Izraele imigrovali z arabských zemí. Většina Izraelců komunikuje i v angličtině. Kvůli množství imigrantů lze na ulici slyšet i mnoho dalších jazyků.

Dějiny

Území dnešního Izraele bylo obýváno již v paleolitu, avšak teprve v neolitu začala být budována trvalá sídla. Za nejstarší město je považováno Jericho, které vzniklo okolo roku 8000 př. n. l. Až do 10. století vznikaly na tomto území pouze městské státy, které byly pod vlivem některé tehdejší velmoci. Prvním suverénním státem bylo až Izraelské království (cca 931–722 př. n. l.).

Země izraelská byla podle Tóry Hospodinem přislíbena Abrahámovi a darována jeho potomkům jako Země zaslíbená, je proto věřícími židy (a po nich i křesťany) považována za Svatou zemi, ve které se nachází nejsvětější místa judaismu i křesťanství. Touto oblastí však vedly nejdůležitější obchodní stezky, což přitahovalo zájem velmocí, takže toto území postupně spadalo pod asyrskou, babylonskou, perskou, řeckou, římskou, sásánovskou, byzantskou a od 7. století pod islámskou nadvládu. Poté oblast ovládali Umajjovci, Abbásovci, křižáci a v roce 1260 byla připojena k mamlúckému sultanátu. Roku 1516 se stala součástí Osmanské říše, již zůstala až do 20. století. Po neúspěšném protiřímském povstání Bar Kochby v letech 132–135 n. l. a následujícím vyhnání Židů se židovská populace na území dnešního Izraele zmenšila, avšak úplně nikdy nezanikla. Reakcí na povstání byla také změna názvu území: římský císař Hadrianus přejmenoval provincii Judeu na Syria Palaestina podle národa Pelištejců.

Židé žijící mimo Palestinu odedávna usilovali o návrat a tato touha byla vyjádřena v Tanachu a je významným motivem židovských modlitebních knih. Persekuce Židů v Evropě, která začala ve 12. století a vyvrcholila jejich vyhnáním ze Španělska v roce 1492, vedla ke stálému proudu uprchlíků, kteří se usazovali ve Svaté zemi. Během 16. století vznikly velké židovské komunity ve „čtyřech svatých městech“ a ve druhé polovině 18. století přesídlila do Svaté země takřka celá chasidská pospolitost.

Theodor Herzl, duchovní otec sionismu a Státu Izrael

První velká vlna moderní imigrace, známá jako první alija, vypukla po protižidovských pogromech ve východní Evropě v roce 1881. V té době již existovala sionistická myšlenka, avšak až Theodor Herzl vytvořil politický sionismus – hnutí, které usilovalo o založení židovského státu v Palestině. Rovněž díky Herzlovi se tato otázka začala řešit i na mezinárodní diplomatické úrovni. V roce 1896 představil Herzl své vize v knize *Der Judenstaat* (Židovský stát) a o rok později předsedal prvnímu Světovému sionistickému kongresu v Basileji.

Britský ministr zahraničí Arthur Balfour roku 1917 deklaroval, že „vláda jejího Veličenstva pohlíží příznivě na zřízení národní domoviny židovského lidu v Palestině.“ Arabský odpor k židovskému přistěhovalectví přerostl v roce 1920 v násilnosti, které vedly ke zformování palestinské židovské ozbrojené organizace Hagana, od níž se později oddělily skupiny Irgun a Lechi.

Britský mandát Palestina (1920)

V roce 1917 byla Palestina obsazena Brity pod velením generála Edmunda Allenbyho, v roce 1919 pak bylo na Pařížské mírové konferenci území Palestiny svěřeno pod britskou správu, a vznikl tak protektorát Britský mandát Palestina, mezi jehož hlavní cíle patřilo provedení Balfourovy deklarace. Obyvatelstvo protektorátu bylo v té době většinou arabské, avšak Jeruzalém byl již převážně židovský.

Židovská imigrace pokračovala i za třetí aliji (1919–1923) a čtvrté aliji (1924–1929), během kterých přišlo do Palestiny více než 100 tisíc Židů. Arabské nepokoje a povstání v Jaffě vedly k tomu, že Britové omezili židovskou imigraci a území pro budoucí židovský stát stanovili pouze na západ od řeky Jordán.

Vzestup nacismu v Evropě ve 30. letech vedl k páté aliji, přílivu téměř čtvrt milionu Židů, který podnítil arabské násilnosti a povstání, při nichž Arabové zabrali značnou část protektorátu.

Proto Spojené království změnilo politiku vůči židovskému přistěhovalectví a v roce 1939 v takzvané Bílé knize zavedlo kvóty pro židovské přistěhovalce. Přes toto omezení však do Palestiny přijížděli uprchlíci v rámci ilegální aliji, tzv. aliji Bet. Ke konci druhé světové války tvořili Židé v Palestině 33 % populace oproti 11 % v roce 1922. I když palestinství Židé s britskými přistěhovaleckými kvótami nesouhlasili, připojili se většinou k Davidu Ben Gurionovi, jenž prohlásil: *„Budeme bojovat s Brity proti Hitlerovi, jako by Bílá kniha neexistovala; a budeme bojovat proti Bílé knize, jako by nebyla žádná válka.“*

Extremisté ze skupin Irgun a Lechi však zahájili teroristický boj proti Britům; členové Lechi útočili po celou válku, Irgun protibritské akce zahájil až roku 1944. V britské armádě bojovalo v nově zformované Židovské brigádě na 26 tisíc Židů z Britského mandátu Palestina, přestože Britové stále zadržovali lodě plné židovských uprchlíků.

Několik desítek palestinských Židů jako parašutisté seskočilo hluboko do evropského vnitrozemí, ovládaného Němci, a jako britští vyzvědači navazovali kontakt se zbylými židovskými komunitami. Během války došlo k dalšímu velkému legálnímu i nelegálnímu přistěhovalectví, ale i k další polarizaci Židů a Arabů.

Plán OSN na rozdělení Palestiny

Po roce 1945 se vyostřil konflikt mezi Spojeným královstvím a Židy, kteří Brity obviňovali z neochoty plnit své závazky a stranění Arabům. Po sérii teroristických útoků na britské síly se britská vláda v roce 1947 vzdala svého mandátu v Palestině. Nově vytvořená Organizace spojených národů (OSN) přijala 29. listopadu 1947 Plán OSN na rozdělení Palestiny, podle něhož se území mělo rozdělit na arabský a židovský stát a Jeruzalém měl zůstat pod mezinárodní správou OSN jako corpus separatum. Židé plán přijali, přestože 75 % území, které jim bylo přiřknuto, byla poušť, zatímco Liga arabských států a Vysoká arabská komise plán odmítly s odůvodněním, že porušuje „ustanovení Charty OSN, které dává národu právo na určení svého vlastního osudu“.

14. května 1948, den před ukončením Britského mandátu Palestina, byla vyhlášena nezávislost Státu Izrael.

V době vzniku Izraele žilo na území někdejšího britského mandátu 1,2 miliónu Arabů a 650 tisíc Židů. Druhý den po vyhlášení nezávislosti armády pěti arabských států Izrael napadly, a rozpoutaly tak První arabsko-izraelskou válku. Po více než roce bojů bylo vyhlášeno příměří a stanoveny dočasné hranice, známé jako Zelená linie. Jordánsko anektovalo území Judeje a Samaří, známé spíše jako Západní břeh Jordánu, a Východní Jeruzalém. Egypt převzal kontrolu nad Pásmem Gazy.

11. května 1949 byl Izrael přijat do OSN. Podle odhadů OSN během této války opustilo zemi na 711 tisíc Arabů, tj. zhruba 80 % dřívější arabské populace a osud těchto uprchlíků dodnes zatěžuje arabsko-izraelské vztahy.

První léta židovského státu byla poznamenána obrovskou imigrační vlnou přeživších holocaustu a Židů, kteří byli vyhnáni z arabských zemí.

Během deseti let (1948–1958) vzrostla populace Izraele z 800 tisíc na 2 miliony.

Nově příchozí byli většinou nemajetní a byli ubytováni v provizorních uprchlických táborech, známých jako ma'abarot.

V roce 1956 vypukla Suezská krize, způsobená tím, že Egypt znárodnil Suezský průplav a uzavřel Tiranskou úžinu. Izrael se rozhodl spojit s Francií a Spojeným královstvím, zaútočil na Egypt a pokusil se získat zpět přístup k Rudému moři.

Dobyl sice Sinajský poloostrov, pod diplomatickým tlakem USA a Sovětského svazu se však stáhl výměnou za právo plavit se v Rudém moři a průplavu.

Nově příchozí byli většinou nemajetní a byli ubytováni v provizorních uprchlických táborech, známých jako ma'abarot.

Odsouzení Adolfa Eichmana

Počátkem následující dekády se Izraeli podařilo v Argentině zajmout Adolfa Eichmanna, tvůrce „konečného řešení“ židovské otázky, a postavit ho v Izraeli před soud. Proces velmi přispěl k tomu, že si veřejnost uvědomila rozměry holocaustu, a dodnes je Eichmann jediným člověkem odsouzeným izraelským soudem k trestu smrti.

Konflikty a mírové dohody

Arabské státy považovaly Stát Izrael za nelegitimní a v roce 1964 vznikla Organizace pro osvobození Palestiny (OOP), jež deklarovala cíl „dosáhnout zničení Izraele“ a v jejíž Národní chartě se až do prosince 1998 uvádělo, že „ozbrojené povstání je jediný způsob jak osvobodit vlast.“

V roce 1967 shromáždili Egypt, Sýrie a Jordánsko svoje armády u hranic Izraele, Egypt vyzval k odchodu mírové jednotky OSN a opět zablokoval Izraeli přístup k Rudému moři. Tyto kroky Izrael chápal jako přípravu k válce a rozhodl, že sám udeří první. Šestidenní válka přinesla Izraeli rozhodující vítězství a získal území Západního břehu, Pásmu Gazy, Sinajského poloostrova, Golanských výšin a Východního Jeruzaléma. Na přelomu 60. a 70. let palestínští ozbrojenci provedli řadu teroristických útoků proti izraelským cílům po celém světě, mimo jiné masakr izraelských atletů na LOH v Mnichově v roce 1972. Izrael odpověděl Operací Boží hněv, pokusem izraelské tajné služby Mosad zlikvidovat strůjce mnichovského útoku. 6. října 1973, v den židovského svátku Jom kipur, překvapivě na Izrael zaútočily Egypt a Sýrie. Jomkipurská válka skončila 26. října konečným vítězstvím Izraele, který však zaznamenal těžké ztráty.

Po dlouhých letech nadvlády socialistů vyhrála v roce 1977 ve volbách do izraelského parlamentu Knesetu poprvé pravicová strana Likud. Tentýž rok učinil egyptský prezident Anwar Sadat překvapivou cestu do Izraele a o dva roky později podepsali Sadat a Menachem Begin ve Washingtonu Egyptsko-izraelskou mírovou smlouvu, podle níž se pak Izrael stáhl ze Sinajského poloostrova.

V roce 1978 podnikl Izrael, v reakci na palestinský teroristický útok, Operaci Litání, při níž došlo k obsazení jižního Libanonu a vytlačení jednotek OOP z této země. Za vlády Likudu také došlo k rozsáhlé expanzi izraelských osad na území Západního břehu Jordánu, která přinesla růst napětí mezi Izraelci a palestinskými Araby.

7. června 1981 Izrael vybombardoval v rámci operace Opera irácký jaderný reaktor v Osiraku, protože se obával, že by ho Irák mohl použít k výrobě jaderných zbraní. V roce 1982 zasáhl Izrael do Libanonské občanské války, aby zničil základny, z nichž OOP ostřelovala raketami severní Izrael, což vedlo k první libanonské válce. Izrael se stáhl z většiny Libanonu v roce 1986, ale v tzv. nárazníkové zóně setrval až do května 2000. V roce 1987 vypukla tzv. první intifáda, arabské povstání proti izraelské přítomnosti v Pásmu Gazy a území západně od Jordánu. Během války v Zálivu v roce 1991 podporovala OOP a mnoho palestinských Arabů Saddáma Husajna a raketové útoky Iráku proti Izraeli.

Téhož roku proběhla za vlády Jicchaka Šamira Madridská konference. Ta byla průlomová tím, že se u jednoho stolu sešly znepřátelené strany, jejichž představitelé zde spolu přímo hovořili poprvé od Války za nezávislost. Během roku 1992 docházelo k přímým schůzkám mezi Izraelci a Araby v různých městech po celém světě.

Tentýž rok vyhrál volby Jicchak Rabin. Tzv. Mírová dohoda z Osla byla podepsána 13. září 1993 ve Washingtonu. Z ní vyplývalo, že má být po přechodnou dobu pěti let na území Západního břehu a pásma Gazy ustanovena Palestinská samospráva. V roce 1994 byla mezi Izraelem a Jordánskem podepsána Izraelsko-jordánská mírová smlouva.

Podepsání dohod z Osla narazilo na obou stranách na odpor radikálů, což mírový proces značně zkomplikovalo. Na palestinské politické scéně začala sílit opozice, a to zejména Hamás a Palestinský islámský džihád, která se proti Organizaci pro osvobození Palestiny a Smlouvám z Osla začala vymezovat.

V Izraeli se proti smlouvě vymezila strana Likud a další pravicová uskupení, sám Jicchak Rabin byl 4. listopadu 1995 zavražděn pravicovým židovským radikálem Jigalem Amirem. Za vlády Benjamina Netanjahua byl podepsán tzv. Hebronský protokol, fakticky znamenající předání města Hebron Palestinské autonomii a stažení izraelské armády z části tohoto města. V říjnu 1998 bylo podepsáno Memorandum od Wye River, jež přineslo postoupení 13 % území Západního břehu palestinským Arabům a úpravu statusu některých oblastí.

Za vlády Ehuda Baraka se izraelská armáda stáhla z jižního Libanonu (v květnu 2000) a bylo zahájeno vyjednávání s předsedou Palestinské autonomie Jásirem Arafatem. V červenci 2000 se uskutečnil summit v Camp Davidu, kde Barak nabídl plán na založení Palestinského státu, avšak ten byl Arafatem odmítnut. Po ztroskotání jednání vypuklo 29.9. 2000 další povstání palestinských Arabů, tzv. druhá intifáda neboli Intifáda al-Aksá.

V předčasných volbách v únoru 2001 se stal novým premiérem Ariel Šaron. Během své vlády prosadil plán na jednostranné stažení z Pásma Gazy a plán na výstavbu bezpečnostní bariéry kolem Západního břehu. V roce 2006 utrpěl mozkovou mrtvici, po níž upadl do kómatu.

Premiéřský post pak převzal vicepremiér Ehud Olmert. V červenci téhož roku začala druhá libanonská válka, která znamenala vytrvalé bombardování libanonských cílů izraelskou armádou a ostřelování severu Izraele libanonskou ší'itskou milicí Hizballáh. Konflikt trval několik týdnů a příměří bylo uzavřeno 14. srpna. Po válce v Izraeli zaznívaly silné hlasy kritizující premiéra Ehuda Olmerta a tehdejšího ministra obrany Amira Perece. Dne 27. listopadu 2007 souhlasili tehdejší izraelský premiér Ehud Olmert a palestinský prezident Mahmúd Abbás s jednáním nad všemi spornými tématy izraelsko-palestinského konfliktu a snahou dosáhnout dohody do konce roku 2008. Začátkem září roku 2007 podniklo Izraelské vojenské letectvo operaci Ovocný sad, při níž vybombardovalo syrský jaderný reaktor. V dubnu 2008 oznámil syrský prezident Bašár Asad, že Sýrie a Izrael již rok jednají za tureckého zprostředkování o mírové smlouvě; Izrael tuto informaci potvrdil o měsíc později.

Trvalou bezpečnostní hrozbu představuje opakující se ostřelování ze strany palestinských radikálních skupin z Pásma Gazy. Od roku 2005, kdy se Izrael z tohoto území jednostranně stáhl, na něj bylo z Pásma Gazy k červenci 2014 vypáleno více než 11 tisíc raket. Z toho důvodu byl vyvinut a rozmístěn protiraketový systém Železná kopule, který pomáhá snižovat riziko zasažení civilních oblastí. Sám o sobě však raketovou a minometnou hrozbu odstranit nemůže, kvůli čemuž proběhlo několik vojenských operací. Na přelomu let 2008 a 2009 se jednalo o operaci Lité olovo, v listopadu 2012 o operaci Pilíř obrany a mezi červencem a srpnem 2014 proběhla operace Ochranné ostří.

Někteří uprchlíci mají stále klíče od svých dřívějších domovů. Vrátit se však nemohou.

Amáda

Většina Izraelců je v 18 letech povolána k povinné vojenské službě.

Muži slouží tři roky, ženy dva a vojenskou službu je třeba vykonat ještě před nástupem na vysokou školu. Poté muži prodělávají každoroční několikátýdenní vojenské cvičení až do svých zhruba čtyřiceti let; toto se netýká většiny žen.

Osvobození od povinné vojenské služby jsou izraelští Arabové a charedim, osvobození studentů ješiv od povinné vojenské služby však naráží v izraelské společnosti na protesty. Alternativou pro osoby, které získají osvobození z různých důvodů, je Šerut Le'umi neboli národní služba, jež zahrnuje službu v nemocnicích, školách a jiných sociálně prospěšných programech.

Izraelská armáda má k roku 2008 celkem 621 500 vojáků, z toho 176 500 aktivních vojáků a 445 000 rezervistů. K roku 2008 má pozemní armáda 133 000 vojáků, námořnictvo 9500 a letectvo 34 000 vojáků.

Armáda je vybavena vyspělými zbraňovými systémy buď navrženými a vyrobenými v Izraeli nebo některými zahraničními produkty. Významným zahraničním dodavatelem jsou zejména Spojené státy americké. Předpokládá se, že v letech 2008–2017 poskytnou Izraeli vojenskou pomoc ve výši 30 miliard dolarů. Ve spolupráci Izraele a USA byl vyvinut systém protiraketové obrany Arrow. Izrael rovněž od jomkipurské války v roce 1973 vyvinul vlastní síť špionážních satelitů.

Ofek zařadil Izrael mezi sedm zemí světa, které mají satelitní kapacity a technologie. Izrael také vyvinul svůj vlastní bitevní tank Merkava, který nebyl nikdy prodán do zahraničí. Od svého založení vynakládá Izrael na svou obranu významný podíl hrubého domácího produktu (HDP). Izrael není signatářem Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a je pravděpodobné, že vlastní jaderné zbraně. Jejich vlastnictví ale nikdy oficiálně nepotvrdil ani nevyvrátil.

Škola v Izraeli

Izrael má nejvyšší průměrnou délku vzdělání v jihozápadní Asii a společně s Japonskem se umísťuje na druhém místě mezi státy s nejdelší průměrnou dobou vzdělání v Asii (po Jižní Koreji, data z roku 2004).

Podle Organizace spojených národů má Izrael největší míru gramotnosti v celé jihozápadní Asii. Zákon o vzdělání z roku 1953 rozděluje školy v Izraeli do pěti skupin: státní sekulární, státní náboženské, ultraortodoxní, osadnické a arabské. Největší skupinou jsou veřejné sekulární školy, které navštěvuje většina židovských a nearabských dětí. Arabové obvykle posílají své děti do škol, kde je vyučujícím jazykem arabština.

Povinná školní docházka v Izraeli trvá od 3 do 18 let. Školy jsou rozděleny do tří stupňů – základní škola prvního stupně (1.–6. třída), základní škola druhého stupně (7.–9. třída) a střední škola (10.–12. třída), která je zakončena maturitní zkouškou bagrut. Ta se skládá z předmětů: matematika, bible, hebrejštiny, hebrejská a světová literatura, angličtina, dějepis a základy společenských věd. V arabských, křesťanských a drúzských školách jsou zkoušky ze studia bible nahrazeny zkouškami z dědictví islámu, křesťanství a Drúzů.

Všech devět izraelských univerzit je subvencovaných státem. Nejstarší izraelskou univerzitou je Hebrejská univerzita v Jeruzalémě, která je zároveň domovem Národní a univerzitní knihovny, disponující největší sbírkou knih s židovskou tematikou na světě. V roce 2014 se umístila na 70. místě v Šanghajském žebříčku pěti set nejprestižnějších univerzit světa. Mezi další izraelské univerzity patří Technion – Izraelský technologický institut, Weizmannův institut věd, Telavivská univerzita, Bar-Ilanova univerzita, Haifská univerzita, Ben Gurionova univerzita v Negevu, Open University of Israel a Arielská univerzita. Izrael se řadí na třetí místo na světě v podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (20 % populace). Velký příliv imigrantů ze zemí bývalého Sovětského svazu v 90. letech 20. století, z nichž 40 % mělo univerzitní vzdělání, pomohl podpořit izraelský hi-tech sektor.

Čtyři izraelští vědci jsou nositeli Nobelových cen a Izrael registruje nejvíce vědeckých článků na jednoho obyvatele ze všech zemí světa. Prvním izraelským kosmonautem se v roce 2003 stal Ilan Ramon, který sloužil jako palubní specialista při osudovém letu STS-107 raketoplánu Columbia.

Náboženství

Izrael byl založen jako domovina pro židovský lid a je často označován jako Židovský stát. Zákon o návratu zaručuje všem Židům, kteří mají židovské předky, i konvertitům právo na získání izraelského občanství. Zhruba tři čtvrtiny populace (76,1 %) jsou Židé. Asi 40–50 % Židů se považuje za sekulární, 30–40 % se považuje za tradicionalisty a 20 % se považuje za religiózní (mezi ně patří charedima ortodoxní Židé). Jeruzalém má díky Zdi nářků, Chrámové hoře, mešitě Al-Aksá a bazilice Svatého hrobu zvláštní místo v srdcích Židů, muslimů a křesťanů. Další důležitá náboženská místa se nacházejí v Judejských horách, mezi ně patří například místo narození Ježíše a Ráchelin hrob v Betlémě či Jeskyně patriarchů v Hebronu. Ústředním místem víry Bahá'í je Haifa a její zakladatel Bahá'u'lláh je pohřben v Akko.

Drúzové

Drúzové jsou nábožensko-etnická komunita žijící v Libanonu, Izraeli a Sýrii, původně však pocházející z Egypta. Drúzové se odštěpili počátkem 11. století od šíitské větve ismailitů. Jedná se o značně uzavřenou komunitu, do jejíhož teologicko-filosofického systému není každý zasvěce. V současné době žije na světě přibližně milion drúzů. Jsou považováni za sektu šíitského islámu, avšak mnoho muslimů je neuznává. V minulosti byli drúzové velmi ovlivněni novoplatónskou a gnostickou filosofií. Věří rovněž v převtělování duší. Na svou víru nikoho neobracejí a je dokonce emožné k nim konvertovat. Oproti pěti sloupům, které jsou základem islámu, uznávají tzv. sedm povinností. Mezi jejich specifikum patří loajalita k zemi, v níž žijí. Na vlastní žádost například slouží v izraelské armádě.

O drúzech se zmiňuje již židovský cestovatel Benjamin z Tudely, když kolem roku 1165 navštívil oblasti, kde drúzové žili; mylně je pokládá za pohany.

Kultura

Izrael má díky rozmanitosti své populace nesmírně bohatou kulturu. Všichni přichozí si s sebou do Izraele přinesli své kulturní a náboženské zvyklosti a obdobně jako Spojené státy americké se i Izrael stal jakýmsi tavícím kotlíkem zvyků a věrouk. Izrael je jedinou zemí na světě, v níž se život a události odvíjejí podle židovského kalendáře. Práce a prázdniny ve školách se řídí podle židovských svátků a šabat je oficiálním dnem odpočinku. Na izraelskou kulturu měla vliv i početná arabská menšina, a to zejména v oblastech architektury, hudby nebo kulinářství.

Izraelská literatura je psaná převážně hebrejsky a jedná se především o poezii a prózu. Obrovské množství hebrejských knih lze přičíst na vrub renesanci hebrejského jazyka v polovině 19. století. Malá část literatury je však publikována i například v arabštině nebo angličtině. Ze zákona je dáno, že dva výtisky všech knih vydaných v Izraeli musí být uloženy do Národní a univerzitní knihovny při Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. V roce 2001 byl zákon doplněn o audio a video nahrávky a jiné typy netištěných médií. K roku 2006 bylo 85 % z knih ukládaných do knihovny v hebrejštině. Každoročně se v červnu koná festival Týden hebrejské knihy. Součástí festivalu je veletrh knih, autorská čtení a prezentace izraelských autorů, je zde také uděleno nejprestižnější izraelské literární ocenění – Sapirova cena.

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

○ PALESTINA
● ISRAEL

Jedna země
dva světy

PALESTINA

inspirováno vyprávěním
Yasho Shtaya

Chtěla jsem napsat, že zajímavostí této vesnice je, že není nikterak zajímavá a ničím zvláštní. To bych se ale spletla. Kafr Nima leží 13 km severozápadně od Ramallahu- *de facto* hlavního města Palestiny. Žije v ní asi 3 000 obyvatel. Je zde postaveno asi 527 domů. Ve středu je mešita, základní škola. Na konci vesnice se nachází i fotbalové hřiště a tři nájemní domy. A právě v této na první pohled obyčejné vesničce bydlí malý kluk Ammar. Jednoho z mnoha dětí narozených ve válečném konfliktu.

Většinu obyvatel vesnice tvoří muslimové. Jde o prastarou vesnici, vlivem finanční situace tady rodiny staví a opravují svá obydlí velmi pomalu. Domy se v těchto krajinách dědí z otce na syna. Většina lidí bydlí v malých domkách, které postupně dostavují tak, jak přichází příjem. Tak to dělal i můj táta.

Bydlel jsem v jedné místnosti spolu s rodiči, bratrem a sestrou. Na náš pokoj navazovala kuchyň. Pro pět lidí to bylo trochu stísněné, ale společně nám bylo dobře. Po práci otec pracoval na domě. Často jsem mu pomáhal. Během několika let se mu podařilo postavit další tři pokoje a zvětšit naši kuchyň. Z našeho skromného domečku se stal velký dům, kde jsem měl i já svůj pokoj... teda alespoň do doby než se narodila naše malá Malak, ale to už trochu předbíhám...

Bydlení na vesnici je velmi rozdílné oproti městu. Všichni se tu navzájem znají, pomáhají si, často spolu pracují v jednom podniku. Muži se setkávají po práci v čajovnách. Ženy, které zůstávají s dětmi v domácnosti, debatují doma u kávy. Vesnice funguje jako velká rodina, teda alespoň ta naše. Tradice zde jsou zakořeněné a lidé jsou konzervativní. Bůh ví proč, možná i proto, že tu žijí převážně muslimové. V naší vesničce vládne mezi lidmi klid. Ve smíšených vesnicích nejsou výjimkou spory spojené s náboženstvím.

Islám

je monoteistické abrahámovské náboženství založené na učení proroka Mohameda, náboženského a politického vůdce působícího v 7. století.

Slovo islám znamená „podrobení se“ či odevzdání se Bohu (arabsky Alláh).

Stoupenec islámu se nazývá muslim, což znamená „ten, kdo se podřizuje [Bohu]“.

Počet muslimů je 1,57 až 1,65 miliardy, což z islámu činí po křesťanství druhé největší náboženství světa.

Muslimové věří, že Bůh Mohamedovi zjevil Korán, který společně se Sunnou (Mohamedovy činy a slova) považují za základní prameny islámu. Muslimové nepovažují Mohameda za zakladatele nového náboženství, ale za obnovitele původní monoteistické víry Adama, Noeho, Abraháma, Mojžíše, Ježíše i dalších proroků islámu. Podle islámské tradice Židé a křesťané zkreslili zjevení daná Bohem skrze proroky, a to buď změnou textu, nesprávnou interpretací nebo obojím. Přesto je Islám od křesťanství i judaismu zásadně odlišný. Každý Mohamedův následovník se musí v první řadě podvolit Aláhovi a jeho vůli. V rámci toho je hlásán naprostý fatalismus, takže každý krok lidské bytosti je předurčen Aláhem a vše co se stane je jeho dílem (to má velký vliv na lidskou motivaci a na absenci individuality). To samozřejmě odporuje hebrejskému a křesťanskému pojetí svobodné vůle i západnímu chápání člověka jako kreativní individuality.

Pro muslima je tedy člověk organickou součástí vyššího celku. Dodejme, že základní text Islámu – Korán – je považován za absolutní neměnnou pravdu, takže v souvislosti s předchozím by nebylo v Islámu místo nejen pro zpochybňování, ale ani pro kritické myšlení jako takové. Tomu ovšem neodpovídá nejen existence různých směrů a škol islámu, ale ani praxe v různých zemích. Islám zahrnuje mnoho náboženských praktik. Obecně jsou muslimové povinni dodržovat pět pilířů islámu, tedy pět povinností, které muslimy spojují ve společenství, zahrnující jak pravidla uctívání, tak islámské právo (šaría) dále vyvinulo tradici různorodých pravidel, která se dotýkají prakticky všech aspektů života muslima i celé společnosti, zahrnuje vše od bankovníctví, společenské solidarity, pravidel boje, či postojů k životnímu prostředí.

Téměř každý muslim je příslušník jedné ze dvou hlavních islámských větví, a to sunny (75–90 %) nebo šíiy (10–20 %). Rozdělení, které vedlo k tomuto rozštěpení muslimské obce, nastalo v 7. století a jeho příčinou byla otázka nástupnictví ve vedení muslimské obce. Islám je převládající náboženství v Severní Africe, na Blízkém východě a některých částech Asie.

Máma s tátou se vzali poměrně brzy. Mamince bylo sedmnáct a tátovi třiadvacet. V tehdejší době to ale nebylo nic neobvyklého. Seznámili je rodiče a sňatek prakticky dohodli. Zásnuby probíhaly oficiálně před celou rodinou, i když tatínek si měl brát někoho jiného. Neřekl mi a já se ani neptal, z jakého důvodu ze svatby sešlo, možná se mu maminka líbila víc. Dědeček říkal, že udělal dobře, protože maminka je šikovná a milá žena a s tatínkem si rozumí. Dnes už sňatky nedohadují rodiče i seznamování je o trochu snazší, zvláště s nástupem mobilních telefonů a internetu se pravidla trochu uvolnila. Mladí lidé tak mají více možností se seznámit. Rozvodovost v zemi je velmi nízká, i když manželství není vždy ideální, páry zůstávají spolu kvůli dětem, ty jsou často na prvním místě.

Rok a půl po svatbě jsem se narodil já. 52 centimetrové stvoření vážící 320 gramů. Malý a okatý kluk, co se usmíval na celý svět. Ještě jsem nevěděl, co je ten svět zač. Když mi byli dva, narodil se Mohammad, pak přišla Latifa, to už jsme byli tři a zvlášť s bratrem začala být sranda. Celé dny jsme běhali venku s ostatními dětmi. Hráli jsme fotbal nebo kuličky. Když jsem byl starší, začal jsem ve fotbale vynikat, dostal jsem se do výběrového družstva a hrál důležité zápasy i proti týmům z Ramallahu. Vlastně jsme jako děti neměli ani moc hraček, hráli jsme si spolu. K desátým narozeninám jsem dostal kolo, to už bylo něco! Navzájem jsme si ho půjčovali s klukama, co měli taky kola, jsme závodili, párkrát jsem byl i první... ale fotbal mi holt šel lépe.

Pravidelně se stávalo, že nás izraelští vojáci vzali všechny, na fotbalové hřiště za městem. Nechali nás tam stát několik hodin. Jako kluk jsem tomu nerozuměl. Stáli jsme a čekali, až to skončí a budeme moct jít zase domů.

Vesnicí tu a tam projížděli tanky s ozbrojenými vojáky. Pokud stálo tanku v cestě třeba auto, vyvlekli řidiče a přejili mu auto a pak jeli klidně dál. Radši jsme nevycházeli v tu dobu na ulici. Některé dny nebyly otevřeny vůbec obchody, jindy zase jen na pár hodin jinak se nesmělo chodit ven. Pamatuji si na jeden pátek, byli jsme všichni doma, byl zákaz vycházení, maminka připravovala oběd, táta opravoval písemky. Babička se zničehonic zvedla a šla ven, vzpomněla si, že nechala před domem koš na prádlo. Do domu se už nevrátila sama. Šli za ní dva urostlí muži v uniformách. Nastalo ticho. Tatínek se postavil a začal jim něco vysvětlovat mezitím nás maminka odvedla do pokoje. Když jsme se směli vrátit zpět do kuchyně, táta byl pryč. Přišel až večer s podlitinou pod levým okem.

Měj jsem vůbec dětství?

Musím věřit, že ano, ale důkaz nemám. Když jsem začal chodit do školy, změnilo se hodně věcí, narodila mi druhá sestřička Malak, takže do mého pokoje se přestěhoval Mohammad a Malak měla postýlku u Latifi. Vstával jsem brzy ráno, protože škola byla až na konci vesnice a cesta pěšky mi trvala přes půl hodiny.

Měl jsem novou tašku a penál, poznal jsem kluky z celé vesnice, a i když jsme měli přísného pana učitele, první měsíce jsem se do školy těšil. Každé nadšení opadne, a tak i u mě. S prvními špatnými známkami, se pro mě škola stala jen nepříjemnou povinností a čím dál víc jsem se těšil na čtvrtek, kdy bylo zkrácené vyučování a pátek, kdy už byl svátek. Ve třetí třídě se čím dál častěji stávalo, že byla škola díky probíhajícím nepokojům zavřená.

Některé měsíce jsem byl ve škole jen několik dní.

Vojáci byli takřka na každém rohu a ulicemi jezdili ozbrojená auta. Když projíždělo izraelské auto, starší kluci po něm začali házet kameny, dalo by se říct, že se to stalo součástí života v Palestině. Nenávist k Izraelcům je stále velká, myslím, že válka neskončí, dokud v zemi budou Izraelci i Palestinci.

Izraelská bezpečnostní bariéra

(anglicky Israeli West-Bank barrier)

je částečně postavená bariéra (budovaná od července 2003) sestávající ze sítě plotů (asi 95 % délky) a zdí (asi 5 % délky) mezi Izraelem a Západním břehem Jordánu. V části své délky sleduje zelenou linii z roku 1949 (jež určovala hranici mezi Izraelem a Západním břehem Jordánu, který anektovalo Jordánsko).

V části délky je vedena na území Západního břehu za zelenou linií. Po dokončení by celková délka bezpečnostní bariéry měla dosáhnout asi 760 km.

Tato bariéra je vysoce kontroverzní projekt. Její zastánci tvrdí, že bariéra je nezbytným nástrojem, který chrání izraelské civilisty před palestinským terorismem, včetně sebevražedných atentátů, jejichž intenzita po vypuknutí Intifády Al-Aksá prudce narostla. Je faktem, že od zahájení stavby bariéry v červenci 2003 podstatně poklesl počet spáchaných teroristických útoků na občany Izraele. Odpůrci bariéry tvrdí, že je ilegálním pokusem anektovat palestinskou půdu pod záminkou získání bezpečnosti, že porušuje mezinárodní právo, je pokusem o zabránění mírových dohod o konečném statusu a významně omezuje životy palestinských Arabů, kteří žijí v okolí.

V páté třídě mi do rozvrhu přibila i angličtina a Nadira. Teda Nadira byla dcera našich sousedů, viděl jsem ji párkrát, když šla do školy, někdy chodila společně se sestrou, vždycky se na mě pěkně usmívala. Chodila do stejné třídy jako Latifa, nenápadně jsem se na ni ptal. Holky chodily do jiné školy než kluci a nebylo mnoho příležitostí jak se seznámit a asi bych se stejně styděl. V šesté třídě jsem se odhodlal a poslal jí po Latifě krátký dopis, byla to taková vtipná básnička z jedné knížky. Byl jsem hrozně nervózní, neodepisovala mi a já začal chodit do školy oklikou, abych ji náhodou nepotkal. Asi za týden mi sestra předala dopis, moc dobře si pamatuji co tam bylo, protože na konci byl smajlík. Měl jsem ohromnou radost. Ve škole jsem se samozřejmě pochlubil klukům a začal vymýšlet, co jí napíšu. Po Latifě jsme si posílali dopisy asi půl roku, než na to přišli její rodiče.

Za mámou pak přišla sousedka a všechno jí řekla. Maminka si mě zavolala do pokoje a řekla mi, že ona proti tomu sice nic nemá, ale že si myslí, že mám na holky dost času a že se to nelíbí rodičům Nadiry a že mi to teda zakazuje. Vynadáno dostala i Latifa, která pak na mě byla našťvaná a celé dva dny na mě nepromluvila. Ale byl jsem rád, že to maminka neřekla tátovi.

Často jsem chodil za dědečkem. Vyprávěl mi příběhy o tom, jak to bylo, než přišli Izraelci. O babičce, která umřela před lety. O mládí a útrapách stáří. Moc rád jsem ho poslouchal. Nikdy si na nic nestěžoval, byl pracovitý a i když mě nejdřív pokáral, vždycky našel pochopení pro mé klukoviny. Povídal mi také o poli za domem, teď je to malé políčko s dvěma řadami olivovníků, ale dřív tam byli řady čtyři.

S přívalem Izraelců zmizela i polovina půdy, kterou dědeček vlastnil, a tak přišel bez jakékoli náhrady o polovinu olivovníků. Pole je rozděleno kamennou zdí a nikdo se o ně valně nestará.

Dědeček říkal, že někdy život bere a jindy dává a že to tak asi mělo být.

Pomáhali jsme s Mohammedem dědečkovi se sklízni oliv, když jsme posbírali, všechny olivy, ze zvědavosti jsme přelezli zeď. Dědeček byl v domě, takže nás neviděl. Uviděli nás však vojáci stojící asi 50 metrů od nás. Začali jsme zběsile utíkat, z pole jsme se dostali přes zahradu nějakého domu do ulic izraelské kolonie, rozdělili jsme se a běželi každý na jinou stranu. Asi za 10 minut mě chytil voják, který se vynořil zpoza rohu.

Odvlekl mě k autu, svázal mě a přes oči mi uvázal šátek. Celou dobu křičel, kde je ten druhý a co jsme tam dělali. Byl jsem v šoku, měl jsem strach, nemohl jsem ze sebe vydat ani hlásku, začal jsem bulet. Slyšel jsem kolem sebe víc hlasů, žádný nepatřil Mohammedovi, co mu udělali? Podařilo se mu utéct? Naložili mě do auta, rozjeli jsme se, zachvátila mě panika. Kam jedeme? Co se mnou udělají?

Vyhodili mě z auta na prašnou cestu a já slyšel pomalu vzdalující se zvuk motoru. Byl jsem na konci vesnice a sám. Za hodinu jsem se dostal domů.

Muhammad tam už byl také, utekl jim.

Od sedmé třídy jsem začal chodit do školy do Ramallahu, cesta byla těžká, každý den jsem se musel prokazovat na hranicích občankou, čas od času se stávalo, že byla hranice zavřená. Většinou šlo o nějaký násilný konflikt s Izraelci a následné vyšetřování. Zkoušeli jsme ji tajně projít jinou cestou, opatrně, aby nás vojáci neviděli a nezačali střílet. Škola začala být náročnější.

Často jsem měl strach, stalo se, že jsme prošli a kousek dál za kontrolovanou zónou na nás za stromem čekali izraelští vojáci. Odvedli mě i Mohammeda zpátky na celnici, vzali nám občanky a nechali nás čekat.

Nevěděli jsme, co se bude dít, co budeme dělat bez občanky?

Vrátí nám ji?

Jak dlouho tu ještě budeme čekat?

... a na co vlastně.

Měli jsme strach, stáli jsme tam, začalo se stmívat a mě byla už trochu zima, asi za 12 hodin nám opravdu vrátili občanky a my se vydali zpátky domů.

Jak šel čas narodila se nám další sestra, dostala jméno po babičce- Ziba.

Pro nás Arabi je dítě požehnáním, narození nového dítěte slaví převážně ženy.

Navštěvují se a nosí si malé drobnosti. Maminka toho teď měla s pěti dětmi hodně k tomu všemu se starala i o olivové pole za domem a o babičku, která už špatně chodila.

Otec, vysokoškolský učitel matematiky, nedostal už 2 měsíce zapláceno. Hodně lidí z okolí si našlo práci v Izraeli kde je až třikrát lepší plat a stálá mzda. Samozřejmě tato nabídka byla i pro tatínka lákavá...

Nicméně já jsem dál pilně trénoval fotbal, takže jsem mohl začít hrát za větší tým. Pomalu se mi blížila maturita, jenomže škola byla teď velmi často zavřená nebo bylo takřka nemožné dostat se přes hranice.

Na dobrém výsledku z maturity velmi záleželo, podle počtu bodů jsem si mohl vybírat vysokou školu, měl jsem v plánu jít na některou z technických škol nebo na medicínu, ani na jednu školu nebrali studenty s nízkým počtem bodů.

Musel jsem se snažit, když byla škola zavřená, učil jsem se doma, tatínek se vracel až večer, takže mi nemohl moc pomoci. Situace v Palestině byla stále stejná, možná horší než lepší. Samé zákazy a omezování se staly denním chlebem. Mohammed přišel s tím, že slyšel od kamaráda, jak jeho strýce zatkli za to, že měl v okně vyvěšenou palestinskou vlajku. Nadiru jsem dlouhou dobu nepotkal, snad jsem na ni i přes všechny jiné starosti zapomněl, zprvu jsem schválně chodil kolem domu a školy, kam chodila, jestli ji náhodou nepotkám, ale nepotkal jsem ji.

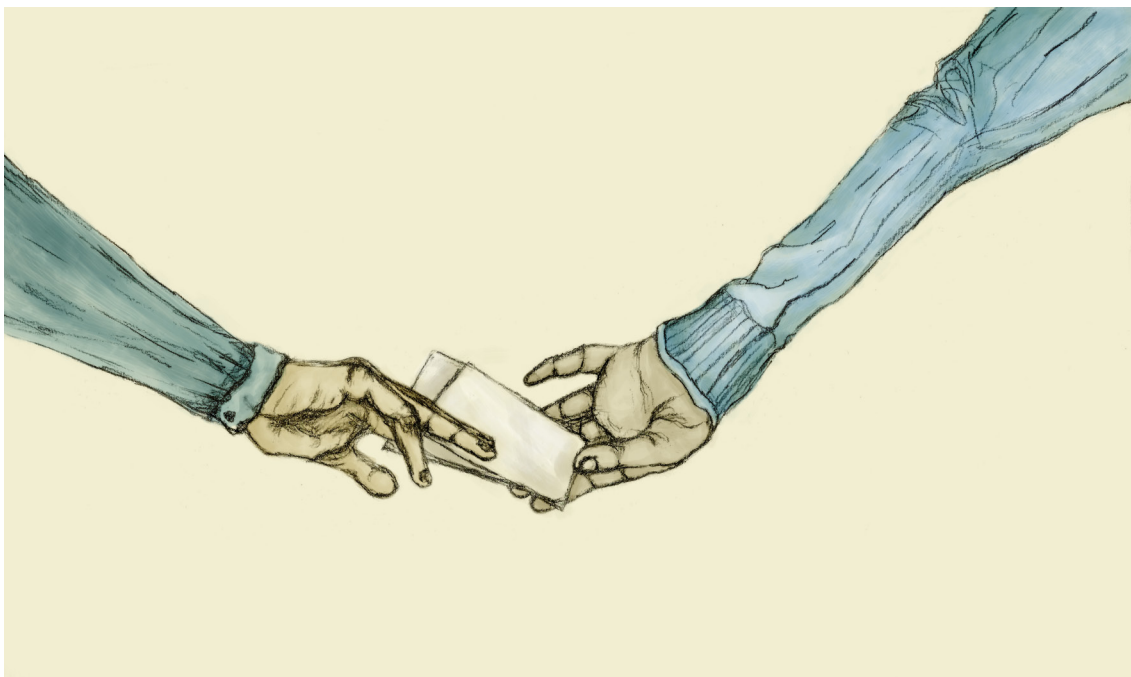
Co to kteslíš? Zbláznil ses? Můj strejda je kvůli tomu v base.
Vyvěsil do okna vlajku a přišli si pro něj. Už tam bude druhý rok...

Poslední dobu k nám večer chodili na kontrolu izraelští vojáci. Ne snad že by otec něco provedl, ale neustále někoho hledali... Kontrolovali domy v okolí a to i pozdě večer, jestli někdo u sebe někoho neukrývá. Zaslechl jsem, jak se ptají po našem sousedovi, kde bydlí a kdy ho otec viděl naposledy. Toto se opakovalo v různých intervalech několik týdnů. Malá Ziba špatně spala, probudilo ji takřka všechno a dlouho trvalo, než ji maminka zase uspala.

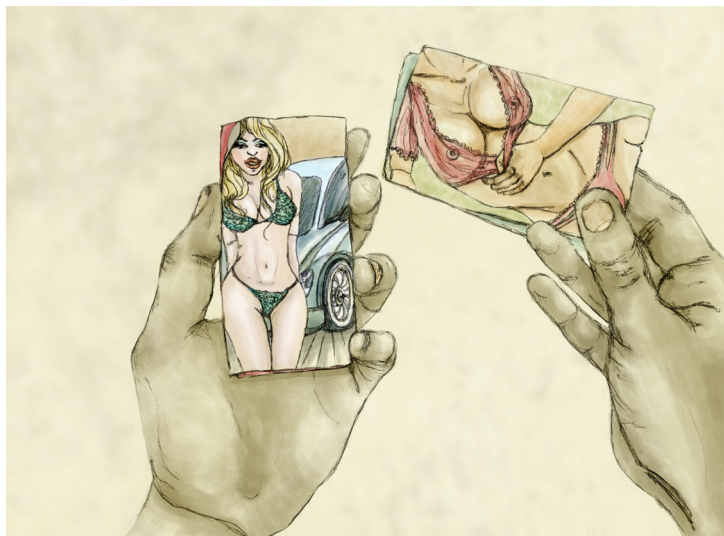
Když jsem byl ve škole, učil jsem se velmi dobře. Naši rodiče dbali na vzdělání. Takže automaticky počítali s mým přijetím na některou z prestižních škol... Výuka byla intenzivní, protože nikdy nebylo jisté, zda škola bude druhý den otevřená. Učitelé u nás měli velký respekt a někteří využívali i fyzických trestů nebo vyloučení ze školy, většinou to bylo na týden a víc. Byl to opravdu stress.

Stalo se, že Seif donesl do třídy nějaké kartičky s nahýma holkama. Říkal, že si je půjčil od staršího bráchy... Furt mumlal, že je musí co nejdřív vrátit, aby to nezjistil. Když se učitel otočil k tabuli, kolovali fotky z ruky do ruky, každý se chtěl na ty zakázané kartičky mrknout.

Tamir byl neopatrný a asi mu jedna fotka spadla, nicméně si toho všiml učitel. Zeptal se ho, co to tam má, když neodpídal a začal se červenat. Učitel k němu přistoupil. Zabavil mu fotky a Tamira i Jahara vyhodil na dva týdny ze školy. Seif se pak o přestávce hrozně rozčiloval. Co má jako říct? Co se stane až to brácha zjistí...Bracha ho zbouchá, když to zjistí. Tamir dostal doma od otce trest a Jahar z toho taky nevyvázl.

Po dlouhé době jsem v Ramallahu potkal Nadiru. Ta vyrostla!!! Zamávala mi přes ulici. Šla spolu se spolužačkami, ale já měl oči jenom pro ni. Myslel jsem jen na ní. Jak se asi má? Ani jsem nevěděl, že taky studuje v Ramallahu. Když jsem ji potkal podruhé, šla sama, usmála se na mě a já si dodal odvahy a pozval ji na kávu. Řekla, že by se to jejím rodičům nelíbilo, ale nakonec šla.

Sedli jsme si do jedné malé zastrčené kavárny. Měla málo času, objednali si kávu a povídali si. Zprvu to bylo trochu rozpačité, těch pár dopisů, co jsme si v dětství po Latifě poslali, nebyla známka hlubokého poznání. Přesto jsem měl pocit spřízněnosti. Byl jsem rád, že sedím právě s ní. Každou chvíli se rozhlížela, aby ji se mnou nikdo neviděl. I když jsme si povídali krátce, bylo to velmi příjemné a hned jsme se domluvili na další týden. Ach, jak já se těšil... Podruhé jsem se zamiloval do stejné dívky.

Jak to rychle začalo, tak to rychle skončilo... Nadiru viděla její spolužačka, jak se mnou vchází do kavárny, zmínila se kamarádce. Ta to řekla doma a zanedlouho to věděla Nadiry matka. Dostala domácí vězení, mě si vzal do parády otec a jasně mi vysvětlil, ať na Nadiru zapomenu, že její rodiče pro ni chystají lepšího ženicha.

Nechal jsem fotbalu a vrhl se na školu. Odmaturoval jsem na výbornou, měl jsem téměř plný počet bodů, tudíž jsem si mohl vybírat vysokou školu. Tatínek pro mě vybral izraelský technický institut v Haifě. Já se ale rozhodl jinak, někteří mí spolužáci se chystali do Iráku na elektroinženýrskou školu. Jel jsem taky.

Po třech měsících jsem však nebyl spokojený, škola byla na horší úrovni než v Ramallahu a obor mě nebavil. Od spolužáků ze třídy jsem se dozvěděl o možnosti stipendijního programu pro nejlepší studenty. Háček byl v tom, že to bylo až v České republice, tak daleko od rodiny a přátel...

Byl bych rád, kdybych se podíval domů jen jednou do roka. Zkusit se má všechno, přihlásil jsem se a ono to vyšlo. Za pár měsíců už jsem odlétal do České republiky, směr Mariánské lázně, přípravný kurz na přijímačky a kurz češtiny. Na medicínu jsem se i díky výborné úrovni školství v Palestině dostal poměrně snadno a tak jediné, co mi dělalo vrásky byla těžká čeština.